

İÜ
ONKOLOJİ ENSTİTÜSÜ
KANSER GENETİĞİ LABORATUVARI VENDEN KAN ALMA
TALİMATI

Doküman No: OE-GEN-PR-001/TL-038
İlk Yayın Tarihi : 06.10.2017
Revizyon No :00
Revizyon Tarihi :
Sayfa No : 1 / 3

1. AMAÇ

Bu talimatın amacı, laboratuvar analizleri için gereken kan örneğinin uygun koşullarda ve gerekli miktarda alınması için uyulması gereken kuralları belirlemektir.

2. KAPSAM

Bu talimat, venden kan alma işlemlerini kapsar.

3. SORUMLULAR

Kan alma biriminde görevli laboratuvar elemanları sorumludur.

4. TANIM

Mor Kapaklı EDTA'lı Tüpler: Hematoloji ve Mikrobiyoloji laboratuvarlarında hastanın tam kan sayımı sonuçlarını kontrolde kullanılır.

Sarı kapaklı Jelli Tüpler: Biyokimya laboratuvarlarında yapılan testler için gerekli olan kani almakta kullanılır. Bu tüpler serum ile plazmanın hızlı, net ve kolay bir şekilde ayrışması için tasarlanmıştır.

5. UYGULAMA

5.1. Laboratuvar elemanı tarafından işlem için aşağıdaki malzemeler hazırlanır.

- Turnike
- Betadine solüsyonu veya % 70'lik alkol
- Disposable eldiven
- Uygun tüpler
- Enjektör ya da Vakumlu tüp seti ve adaptörü ve uygun iğne/iğne ucu
- Hidrofil pamuk

5.2. Hasta işlem ile ilgili bilgilendirilir, sandalyeye oturtulur.

5.3. Eller yıkanır ve eldiven giyilir.

5.4. Erişkin hastalardan 3 tüp EDTA'lı kan (25mL) çocuk hastalardan 1 tüp EDTA'lı (8mL) kan ile Serum tüpüne 3,5mL kan alınır. Hastadan alınacak kana göre ve hastanın erişkin ya da çocuk olup olmadığına göre uygun iğne ucu (örn. bebeklerde, kemoterapi, diyaliz hastaları) seçilir..

HAZIRLAYAN:

GÖZDEN GEÇİREN/KONTROL EDEN:

ONAYLAYAN:

SÜREÇ SORUMLUSU

KALİTE TEMSİLCİSİ

BAŞHEKİM

İÜ
ONKOLOJİ ENSTİTÜSÜ
KANSER GENETİĞİ LABORATUVARI VENDEN KAN ALMA
TALİMATI

Doküman No: OE-GEN-PR-001/TL-038
İlk Yayın Tarihi : 06.10.2017
Revizyon No :00
Revizyon Tarihi :
Sayfa No : 2 / 3

5.5. Ön kol ön venlerinde inspeksiyon ve palpasyon ile kan alımına uygun damar belirlenmeye çalışılır.

- Periferden merkeze doğru kan almaya en uygun damar saptanır.
- Damarlar ince veya derinde ise el üstü kullanılır.
- Özel durumlarda (örn. Kemoterapi Hastaları) kullanılabilen en iyi ikinci ven seçilir.

5.6. Damarın kan alımı yapılmadan önce, gözle görülebilir ya da palpe edilebilir olması için;

- Turnike, vene girilecek yerden 10-15 cm. yukarıya uygulanır,
- Venlerin yeterli derecede gerildiğinden emin olunur.

5.7. Turnikenin arteriyal kan akışını engelleyecek kadar sıkı olmaması için radyal nabız kontrol edilir.

5.8. Hastaya yumruk yapması söylenir. Bu sayede venöz kan akışı yavaşlatılarak, kanın yüzeysel venlerde göllenmesi sağlanır. Vene girilmeden önce yumruk açılıp kapatılmamalıdır; bu hareket, plazma potasyum, fosfat ve laktat konsantrasyonlarını artırır.

5.9. Derideki mikroorganizmaların sayısını azaltmak ve enfeksiyon riskini en az seviyeye indirmek için; bölge betadin veya % 70'lik alkol solüsyonu emdirilmiş gazlı bez/pamuk ile kan alma bölgesinden dışa doğru dairesel hareketlerle temizlenir. Derinin kendi kendine kurumaması beklenmelidir.

5.10. Vene girmek için iğne, kan alınacak venle hizalanmalı ve deriye yaklaşık 15 derecelik açı yapacak ve iğne ucundaki delik yukarı gelecek şekilde venin içine itilmelidir.

5.11. Vakumlu Tüp seti ve Adaptörü ile Kan Alma

5.11.1. Laboratuvar istemine ve testin özelliğine göre uygun tüpler hazırlanır.

5.11.2. Vakumlu kan tüpüne kan almak için, kan alma tüpü adaptörüne iğnesi vidalanır.

5.11.3. Venin büyüklüğüne ve alınması gereken kan miktarına göre uygun kalınlıkta iğne vakumlu tüp adaptörüne takılır. Adaptöre takılmış iğne ile saptanmış damara girilir. Vene girildikten sonra tüp bastırılarak iğneye monte edilir.

5.11.4. Hastayı gereksiz travmalardan korumak için vene girme işlemi sadece iki kez denir. Başarılı olmazsa uzmana bilgi verilir.

HAZIRLAYAN:

GÖZDEN GEÇİREN/KONTROL EDEN:

ONAYLAYAN:

SÜREÇ SORUMLUSU

KALİTE TEMSİLCİSİ

BAŞHEKİM

**İÜ
ONKOLOJİ ENSTİTÜSÜ
KANSER GENETİĞİ LABORATUVARI VEDEN KAN ALMA
TALİMATI**

Doküman No: OE-GEN-PR-001/TL-038
İlk Yayın Tarihi : 06.10.2017
Revizyon No :00
Revizyon Tarihi :
Sayfa No : 3 / 3

5.11.5. Kan 1-2 mL alınınca turnike gevşetilir veya damarın özelliğine göre sıkılmış olarak kalır. Hastaya yumruğunu açması söylenir. Test örneklerine tüpün üzerindeki çizgiye kadar kan alındıktan sonra diğeri ile yer değiştirilir, tüp sıralamasında öncelik kuru (kimyasal içermeyen) tüp, ikinci tüp muhakkak koagülasyon tüpü olmalıdır, diğeri tüpler bunları takip eder.

5.11.6. İğne çıkarılmadan önce son kan tüpü iğneden ayrılır.

5.11.7. Örnek alımı bittikten sonra iğne sağa sola oynatılmadan geri çekilir

5.11.8. Enfeksiyonu ve hematoma oluşmasını önlemek için kanın alındığı yerin üstüne temiz tampon (pamuk/gazlı bez) koyulur, tamponun üzerine en az 2-3 dakika basılır (antikoagülan alanlarda en az 5 dakika).

5.11.9. Eldivenler çıkarılır, eller yıkanır.

5.12. Enjektör ile Kan Alınması

5.12.1. Damara girildikten emin olabilmek için piston hafifçe geri çekilir ve enjektörün içine kanın gelip gelmediği kontrol edilir. Kan gelmiyorsa damara girilmemiş demektir ve kesinlikle piston zorlanarak kan akışı sağlanamaz. Damar travmatize olacağından daha sonra morarma görülebilir.

5.12.2. Enjektöre piston hareketi ile kan geliyorsa; enjektör yatay pozisyonda tutulur ve çok yavaş olarak piston geri çekilmeye devam edilir. Pistonun hızlı çekilmesi kanın az gelmesine ve damarda travmaya neden olur. İğne üzerine parmakla bastırılmamalı, damar içinde iğne asla oynatılmamalıdır.

5.12.3. Kan alma işlemi bittikten sonra alınan kanın bir miktarı **“Whatman FTA Kartı Kullanma Talimatı”** na uygun olacak şekilde Whatman FTA kartlarına damlatılır.

6. İLGİLİ DOKÜMAN

6.1. “Whatman FTA Kartı Kullanma Talimatı”

HAZIRLAYAN:	GÖZDEN GEÇİREN/KONTROL EDEN:	ONAYLAYAN:
SÜREÇ SORUMLUSU	KALİTE TEMSİLCİSİ	BAŞHEKİM